

**MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

INŠPEKCIA V SOCIÁLNYCH VECIACH

Číslo spisu: 10524/2024-M_Odisvke

Číslo záznamu: 43022/2024

PROTOKOL O VÝSLEDKU DOZORU

PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY

ÚRAD PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY BREZNO

Na základe poverenia č. 57/2023/OlvSPODaSK zo dňa 09. 06. 2023 vykonali poverení zamestnanci Inšpekcie v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ISV“) dozor podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) nad dodržiavaním zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“) v rozsahu plnenia povinností pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately:

- podľa ustanovenia § 73 ods. 2 písm. e) deviateho bodu zákona č. 305/2005 Z. z. – povinnosť zhodnotiť situáciu dieťaťa a rodiny, posúdiť možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa a určiť mieru ohrozenia dieťaťa.

Dozorovaným subjektom podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach je Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, Rázusová 40, 977 01 Brezno, IČO: 30794536 (ďalej len „úrad“ alebo „dozorovaný subjekt“), ktorý vykonával v dozorovanom období opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vo veci maloletých [redacted] (ďalej len [redacted]), [redacted] (ďalej len [redacted]), [redacted] (ďalej len [redacted]) a [redacted] (ďalej len [redacted]).

Dozor začal dňa 15. 06. 2023 a dozorovaným obdobím bol čas od 01. 10. 2022 do 15. 06. 2023.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach sa pri výkone dozoru postupuje primerane v súlade so základnými pravidlami kontrolnej činnosti podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“), jeho ustanovení § 8 až § 13, ak samotný zákon o inšpekcii v sociálnych veciach neustanovuje inak.

Poverení zamestnanci ISV na výkon dozoru v rozsahu nevyhnutnom vzhľadom na predmet dozoru využili oprávnenia podľa ustanovenia § 11 zákona o kontrole v štátnej správe a vyžiadali si od dozorovaného subjektu súvisiace spisové dokumentácie detí¹. Vo svojich zisteniach teda vychádzali z takto získaných informácií.

¹ Číslo spisovej dokumentácie v informačnom systéme DMS: [redacted]

ZISTENÉ NEDOSTATKY

**DOZOROM BOLO ZISTENÉ, ŽE DOZOROVANÝ SUBJEKT SI NESPLNIL POVINNOSŤ
PODĽA USTANOVENIA § 73 ODS. 2 PÍSM. E) DEVIATEHO BODU ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.**

Podľa ustanovenia § 73 ods. 2 písm. e) deviateho bodu zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „orgán SPODaSK“) zhodnocuje situáciu dieťaťa a rodiny, posudzuje možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa a určiť mieru ohrozenia dieťaťa.

Ak orgán SPODaSK pri vykonávaní opatrení podľa zákona č. 305/2005 Z. z. zistí, že dieťa, rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, potrebujú pomoc z dôvodu, že nie sú schopní riešiť problémy v rodine, konflikty v rodine, prispôbiť sa novej situácii v rodine, alebo ak ide o rodinu so špecifickým problémom, navrhne ako súčasť vykonávaných opatrení vykonanie alebo zabezpečenie zhodnotenia situácie dieťaťa a jeho rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa.

Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Vyhláška č. 103/2018 Z. z.“) špecifikuje, že sa miera ohrozenia dieťaťa určuje a prehodnocuje na základe zhodnotenia situácie dieťaťa a rodiny a posúdenia možností rodičov a podľa závažnosti vyhodnotenej situácie dieťaťa sa miera ohrozenia dieťaťa určuje ako situácia **bez ohrozenia dieťaťa**, ako **nízka miera ohrozenia**, ako **stredná miera ohrozenia** alebo ako **vysoká miera ohrozenia**.

Situácia bez ohrozenia dieťaťa sa určuje ak život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa nie sú ohrozené. V tomto prípade sa plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa (ďalej len „plán sociálnej práce“) nevyhotovuje.

Nízka miera ohrozenia dieťaťa znamená, že je alebo môže byť priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa ohrozený a je potrebné sledovať vývoj situácie dieťaťa a opakovane prehodnotiť mieru ohrozenia dieťaťa.

Stredná miera ohrozenia dieťaťa sa určuje, ak je priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa ohrozený a je potrebné vo zvýšenej miere sledovať vývoj situácie dieťaťa a opakovane prehodnotiť mieru ohrozenia dieťaťa.

Vysoká miera ohrozenia dieťaťa sa určuje, ak sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti alebo sú život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa vážne ohrozené a je potrebné vykonať úkony na zabezpečenie náhradného rodinného prostredia alebo na zabezpečenie prijatia dieťaťa do centra alebo opatrenia podľa ustanovenia § 27 zákona č. 305/2005 Z. z. a/ alebo ak sú život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický

vývin alebo sociálny vývin dieťaťa vážne ohrozené a je potrebné sústavne sledovať vývoj situácie dieťaťa a priebežne prehodnocovať mieru ohrozenia dieťaťa.

Miera ohrozenia dieťaťa v rodinnom prostredí alebo v náhradnom rodinnom prostredí sa určuje a prehodnocuje, aj ak je dieťa umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Miera ohrozenia je určená individuálne vo vzťahu ku konkrétnemu dieťaťu a to aj v prípade súrodencov. Spisová dokumentácia potom obsahuje informácie okrem iného o miere ohrozenia dieťaťa a odôvodnenie jej určenia, o členovi rodiny alebo inej blízkej osobe a subjektu, ktorý sa priamo podieľal na zhodnotení situácie dieťaťa a rodiny.

Zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa je celkom iste komplexnou aktivitou, ktorá nutne pozostáva zo systematického i cieleného získavania informácií a priebežného ako aj ad hoc vyhodnocovania týchto informácií. Dôležitosť výkonu/ realizácie tejto zákonom č. 305/2005 Z. z. danej povinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je jednoznačne určená tým, že od splnenia si tejto zákonom danej povinnosti sa nutne odvíja ďalší postup orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri výkone opatrení SPODaSK.

Zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa je teda východiskom pre objektívne určenie adekvátnej úrovne miery ohrozenia dieťaťa, ktorá len ako jediná môže byť skutočne účinným nástrojom zabezpečenia ochrany integrity dieťaťa. Toto zhodnocovanie a posudzovanie však musí byť kontinuálne a musí byť vždy vykonané na základe aktuálnych, úplných a overených informácií, aby zo strany úradu dochádzalo k následnému výkonu opodstatnených a účinných opatrení SPODaSK, ako aj k podávaniu úplných a objektívnych správ a návrhov pre súd.

ODŮVODNENIE NEDOSTATKOV ZITENÝCH DOZOROM

1. Zo spisovej dokumentácie² vyplynulo, že úradu bolo dňa [REDAKOVANÉ] doručené oznámenie o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky za mesiac marec [REDAKOVANÉ]. Oznámenie vypracovala a zaslala úradu Základná škola [REDAKOVANÉ]. Úrad dňa [REDAKOVANÉ] vypracoval úradný záznam³, ktorý obsahuje prvotné informácie o rodine dieťaťa, počte detí v rodine a o evidencii rodiny z informačných systémov úradu. Dňa [REDAKOVANÉ] úrad vypracoval ďalšie tri úradné záznamy:

- základné oblasti predbežného zhodnotenia⁴,
- záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí⁵ a
- záznam zo šetrenia v prirodzenom rodinnom prostredí⁶.

2. Úrad v každom z vyššie uvedených záznamov už pracoval/ uvádzal „určenú“ mieru ohrozenia dieťaťa a zhodnotenie rodiny (ďalej len „zhodnotenie“) – v troch rozdielnych dokumentoch. Zo spisovej dokumentácie však nie je zrejmé na základe akej úvahy dozorovaný subjekt vykonal zhodnotenie, ktoré označil tzv. predbežné zhodnotenie. Zároveň ale úrad ďalej rozlišuje medzi predbežným a komplexným zhodnotením ako to aj v úradnom zázname⁷ uvádza. Takéto delenie, resp. klasifikáciu ale zákon č. 305/2005 Z. z. nerozlišuje.

3. V úradnom zázname⁸ v časti „opis miery ohrozenia“ na strane č. 27 úrad uvádza: „V starostlivosti [REDAKOVANÉ] dieťa neboli zistené žiadne nedostatky v zanedbávaní PŠD išlo o jednorazové zlyhanie, otec i [REDAKOVANÉ] boli poučení o dôsledkoch zanedbávania PŠD, obaja tomu porozumeli.“ Stanovená miera ohrozenia „bez ohrozenia“ bola úradom určená v troch dokumentoch z toho istého dňa ako bolo uvedené vyššie. Úrad prevzal informácie od [REDAKOVANÉ] avšak žiadnym spôsobom tieto vyjadrenia neoveroval. Nevyžiadal si napr. informácie od poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a aj napriek tomu dokonca vo svojom predbežnom zhodnotení uvádza, že: „... [REDAKOVANÉ] absolvované všetky preventívne prehliadky a očkovania podľa pokynov detského lekára“, ako aj vyjadrenie „mal. dieťa nejavilo žiadne známky zneužívania ani zanedbávania.“ V zázname⁹ dozorovaný subjekt v závere uvádza: „...nejavilo žiadne známky zanedbávania, týrania či zneužívania.....“. Spisová dokumentácia však neobsahuje informácie, ktoré by podporovali ako úrad dospel k uvedeným vyjadreniam, ktoré navyše taktiež použil v samotnom určení miery ohrozenia konkrétneho dieťaťa. Úrad teda napr. vylúčil podozrenie na zneužívanie, resp. zanedbávanie starostlivosti iba na základe pozorovania a prevzatia vyjadrenia rodiča bez akejkoľvek ďalšej/ možnej objektivizácie. Vyjadrenie úradu, [REDAKOVANÉ] boli vylúčené znaky zanedbávania, týrania či zneužívania nemožno

2	Číslo spisu v IS DMS: [REDAKOVANÉ]	
3	Úradný záznam [REDAKOVANÉ]	s názvom: „Úradný záznam („lustrácia“);
4	Úradný záznam [REDAKOVANÉ]	s názvom: „Základné oblasti predbežného zhodnotenia záznam“;
5	Úradný záznam [REDAKOVANÉ]	s názvom: „Záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí“;
6	Úradný záznam [REDAKOVANÉ]	s názvom: „Záznam zo šetrenia v prirodzenom rodinnom prostredí“;
7	Úradný záznam [REDAKOVANÉ]	s názvom: „Základné oblasti predbežného zhodnotenia záznam“;
8	Úradný záznam [REDAKOVANÉ]	s názvom: „Základné oblasti predbežného zhodnotenia záznam“;
9	Úradný záznam [REDAKOVANÉ]	s názvom: „Záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí“;

jednoznačne uviesť len z informácií získaných prostredníctvom rozhovoru s rodičom, dieťaťom, z pozorovania interakcie medzi rodičom a dieťaťom. Pri takomto vyjadrení je potrebná a žiadúca informácia od odborníka (pediatra), ktorý prichádza do kontaktu s dieťaťom a má možnosť vidieť fyzický stav dieťaťa, rovnako vie pri vyšetrení rozpoznať také znaky, ktoré nie sú voľne viditeľné pri šetreniach.

4. Pri popisovaní sociálnych a ekonomických podmienok v úradných záznamoch zo dňa [REDAKOVANÉ] ISV nachádza odporujúce si vyjadrenia uvádzané úradom. V jednom úradnom zázname¹⁰ bolo úradom uvedené „*Prijem rodiny je pravidelný, finančne im vypomáha aj širšia rodina*“. V ďalšom úradnom zázname¹¹ úrad neuvádza finančnú výpomoc zo strany „*širšej rodiny*“. Tento rozpor nie je v týchto, resp. ďalších záznamoch odstránený.
5. Rovnako v ďalších dvoch záznamoch¹² zo dňa [REDAKOVANÉ] sa uvádza, že [REDAKOVANÉ] nežijú v spoločnej domácnosti, [REDAKOVANÉ] aj so [REDAKOVANÉ] býva vo [REDAKOVANÉ] sa nezaujíma, nijak ho nekontaktuje. Informáciu o rozdielnom bydlisku [REDAKOVANÉ], pretrhnutí súrodeneckých väzieb, nezáujmu [REDAKOVANÉ] úrad v ďalšom zázname neuvádza ani ju nijak neposudzuje¹³. Aj napriek rôznemu obsahu vyššie uvedených úradných záznamov, úrad v každom z nich určil rovnakú mieru ohrozenia.
6. Spôsob akým úrad získané informácie používa teda budí dojem akejsi „zmätočnosti“ či selektívneho prístupu úradu pri rozhodovaní sa o tom, či a ktorú informáciu v zhodnotení použije alebo nepoužije. Úrad takto ani neskúmal dôvody nezáujmu [REDAKOVANÉ] a nevenoval pozornosť prerušeným vzťahom medzi súrodencami. Úrad síce konštatuje (formálne), že [REDAKOVANÉ] je „ohrozené“¹⁴ v oblasti jeho citového vývinu, má vedomosť priamo [REDAKOVANÉ]¹⁵ o tom, že „*mu je smutno za súrodencami*“ ale už si na túto situáciu aj „*zvyklo*“, avšak úrad ďalej ani nenavrhol ani nevykonal možné opatrenia SPODaSK pre dieťa.
7. Vyššie popísaný postup zhodnotenia ako aj odôvodnenie stanovenej miery ohrozenia úradom nie je preto možné vyhodnotiť ako taký, ktorý by zodpovedal obsahu povinnosti orgánu SPODaSK určovať mieru ohrozenia dieťaťa. Úrad nezobral do úvahy všetky jemu v danom čase dostupné informácie. Zo spisovej dokumentácie nie je zrejmé prečo, ako ani to, ako informácie, ktorými disponoval vyhodnotil tak, že u [REDAKOVANÉ] určil jeho mieru ohrozenia ako „bez ohrozenia“.

1. Z druhej spisovej dokumentácie¹⁶ vyplynulo, že úrad postupoval rovnako pri zanedbávaní povinnej školskej dochádzky ako v predchádzajúcom prípade. Dňa

¹⁰ Úradný záznam [REDAKOVANÉ] s názvom: „Základné oblasti predbežného zhodnotenia záznam“;

¹¹ Úradný záznam [REDAKOVANÉ] s názvom: „Záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí“;

¹² Úradný záznam [REDAKOVANÉ] s názvom: „Záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí, Záznam zo šetrenia v prirodzenom prostredí rodiny“;

¹³ Úradný záznam [REDAKOVANÉ] s názvom: „Základné oblasti predbežného zhodnotenia záznam“;

¹⁴ Úradný záznam [REDAKOVANÉ] s názvom: „Záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí a „Záznam zo šetrenia v prirodzenom rodinnom prostredí“;

¹⁵ Úradný záznam [REDAKOVANÉ] s názvom: „Záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí“;

¹⁶ Číslo spisu v IS DMS: [REDAKOVANÉ];

██████████ boli vypracované tri úradné záznamy¹⁷ kde stanovil mieru ohrozenia „nízka miera ohrozenia“ u ██████████ a pri jej ██████████ ako „bez ohrozenia“.

2. Úrad si nevyžiadal informácie od pediatra ██████████, pritom dôvodom pre zhodnotenie situácie dieťaťa a nasledujúce vykonávanie opatrení SPODaSK je neplnenie povinnej školskej dochádzky, keď rodičia ako dôvod neospravedlnených hodín uviedli ██████████ a úradu uviedli, že: „...doktor neordinoval, mal dlhšiu dovolenku, taktiež nemal kto vystaviť ospravedlnenku“¹⁸. Obdobne nebola úradom vyžiadaná aktuálna správa zo školy, ktorú ██████████ navštevuje a ktorá by mohla potvrdiť skutočnosti uvádzané jej rodičmi. Chýba opis určenia miery ohrozenia, z ktorého by bolo zrejmé, aké informácie boli vyhodnocované, akými úvahami sa úrad zaoberal pri určovaní miery ohrozenia a ako ich vzhľadom na svoje zistenia vyhodnotil.
3. Dňa 13. 02. 2023 bol úradom vypracovaný úradný záznam¹⁹ - Plán sociálnej práce. Vyjadrenia úradu v pláne sociálnej práce odporujú vyjadreniam úradu v otázke prístupu rodičov k starostlivosti o deti pri vykonaní zhodnotenia. V pláne sociálnej práce zo dňa 13. 02. 2023 je uvedené „██████████ nezodpovedným prístupom k výchove zanedbávajú mravnú výchovu a umožňujú ██████████ viesť záhaľčivý spôsob života“ a v úradných záznamoch²⁰ sa úrad o nezodpovednom prístupe rodičov k výchove ██████████ nijak nevyjadruje, naopak v záveroch týchto úradných záznamov uvádza: „...nevidíme nedostatky v starostlivosti o deti “.
4. V úradnom zázname²¹ na strane 27 je uvedené „██████████ dokázu primerane reagovať na potreby ██████████, sú schopní riešiť situáciu samostatne, uvádzajú, že išlo o jednorazové zlyhanie“. Takéto formulácie použité úradom pri posudzovaní rodičovskej kompetencie, starostlivosti rodičov o deti, prístupu rodičov k ██████████ sú v troch záznamoch uvádzané úradom rozdielne a navodzujú dojem zmätočnosti, teda nie je možné vyhodnotiť, že by úrad – dozorovaný subjekt splnil povinnosť na základe relevantného odôvodnenia určiť mieru ohrozenia dieťaťa.

██

1. Z tretej spisovej dokumentácie²², ktorá bola predmetom dozoru vyplynulo, že úrad postupoval rovnako ako v predchádzajúcich spisových dokumentáciách a v dozorovanom období určil mieru ohrozenia v troch záznamoch²³. Úrad ako výsledok predbežného zhodnotenia uvádza u ██████████ „nízku mieru ohrozenia“ a u ██████████ súrodencov „bez ohrozenia“. Nesúlad v postupe zhodnocovania a určenia miery

¹⁷ Úradný záznam ██████████ s názvom: „Základné oblasti predbežného zhodnotenia, Záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí a záznam zo šetrenia v prirodzenom prostredí“;

¹⁸ Úradný záznam ██████████ s názvom: „ Záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí“;

¹⁹ Úradný záznam ██████████ s názvom: „Plán sociálnej práce s dieťaťom“;

²⁰ Úradný záznam ██████████ s názvom: Záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí, Záznam zo šetrenia a v prirodzenom prostredí“;

²¹ Úradný záznam ██████████ s názvom: „Základné oblasti predbežného zhodnotenia“;

²² Číslo spisu v IS DMS: ██████████

²³ Úradný záznam č. ██████████ s názvom: „Základné oblasti predbežného zhodnotenia, záznam zo šetrenia v prirodzenom rodinnom prostredí“;

ohrozenia dieťaťa preukazuje úrad aj v tomto prípade. Dôvodom pre vykonávanie opatrení SPODaSK je zanedbávanie plnenia povinnej predškolskej dochádzky. Úradu pre stanovenie miery ohrozenia bolo postačujúce vyjadrenie rodičov, ktoré úrad zobral na vedomie, zaznamenal a v zhodnotení sa vôbec nezaoberal podstatnými informáciami, ktoré [redacted] úradu uviedli. Úrad v zázname²⁴ z vykonania terénnej sociálnej práce zo dňa [redacted] uvádza: „[redacted] do materskej školy [redacted] v septembri [redacted], v škôlke [redacted] a učiteľky rodičom uvádzali, že si majú [redacted] zobrať domov. Taktiež „mala [redacted] sklony odísť s hocíjakými cudzími ľuďmi, preto [redacted] MŠ prestali po dohode s učiteľkou dávať. Taktiež konzultovali aj to, či s [redacted] netreba navštíviť [redacted] ambulanciu. Ohľadne škôlky boli predvolaní aj na obecný úrad a taktiež sú v kontakte s riaditeľkou školy a dohodli sa, že [redacted] nastúpi do MŠ dňa 7. 2. 2023, nakoľko do [redacted] je ešte [redacted] od pediatričky“. Úrad si vyjadrenie a skutočnosti uvádzané [redacted] neoveroval v škôlke ani u pediatra.

2. Úrad v závere dvoch úradných záznamov²⁵ uvádza pri hodnotení sociálno-ekonomickej oblasti, že nezistil žiadne ohrozenie napriek vyjadreniu [redacted] úrad informoval o vyhlásení osobného bankrotu. Bezpečie a stabilita dieťaťa sú podmienené príjmom rodiny, osobný bankrot je podstatnou skutočnosťou, ktorá môže mať vplyv na zabezpečovanú stabilitu prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava a uvedenú skutočnosť mal úrad v zhodnotení vyhodnotiť.
3. V úradnom zázname zo dňa [redacted]²⁶ bol úradom vypracovaný plán sociálnej práce. ISV poukazuje na protirečenie úradu v jeho vlastných záveroch, keď v úradnom zázname²⁷ zo dňa [redacted] pri možnostiach a zdrojoch [redacted], ktoré sa [redacted] dokážu primerane reagovať na potreby mal. detí a sú schopní situáciu riešiť samostatne, bez pomoci, rodičovské povinnosti si plnia primerane k ich možnostiam, sociálnym a ekonomickým.“ S odstupom niekoľkých dní úrad v pláne sociálnej práce dňa [redacted] uvádza pri rizikách rodiny: „zanedbávanie povinnej predprimárnej dochádzky, rodičia nedokázali situáciu včas vyriešiť.“ Pokiaľ úrad v zhodnotení posudzuje rodičov ako schopných riešiť situáciu samostatne a naproti tomu v pláne sociálnej práce už rodičov posudzuje za neschopných situáciu riešiť, tak z uvedeného vyplýva, že úrad informácie o posúdení rodičovských kapacít nepovažuje za kľúčové a podstatné pri plánovaní vhodných opatrení SPODaSK.
4. Spisová dokumentácia musí obsahovať okrem miery ohrozenia dieťaťa aj jej odôvodnenie. Úrad v opise určenia miery ohrozenia²⁸ uvádza: „[redacted] je ohrozená v oblasti vývinových potrieb, vzdelávania, nakoľko maloletá si neplní povinnú školskú dochádzku.“ Takto určený opis určenia miery ohrozenia dieťaťa, resp. jej odôvodnenie je nepostačujúce, nakoľko úrad neuviedol kritéria, na základe ktorých k takémuto záveru dospel. Iba konštatovanie ohrozenia v oblasti vývinových potrieb

²⁴ Úradný záznam [redacted] s názvom: „Záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí“;

²⁵ Úradný záznam [redacted] s názvom: Záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí, záznam zo šetrenia v prirodzenom rodinnom prostredí“;

²⁶ Úradný záznam [redacted] s názvom: „Plán práce s dieťaťom“;

²⁷ Úradný záznam [redacted] s názvom: „Základné oblasti predbežného zhodnotenia“;

²⁸ Úradný záznam [redacted] s názvom: „Základné oblasti predbežného zhodnotenia, záznam z vykonanej terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí a záznam zo šetrenia v prirodzenom rodinnom prostredí“;

na základe neplnenia povinnej školskej dochádzky je nedostatočným odôvodnením určenia miery ohrozenia dieťa. Pri aplikovaní takéhoto postupu úradu možno vyvodiť záver, že každé oznámenie od školy, v ktorom je uvedené neplnenie si povinnej školskej dochádzky dieťaťa, je automatickým dôvodom na stanovenie miery ohrozenia ako nízkej, strednej, vysokej, pričom vykonávané opatrenia SPODaSK zo strany úradu by to nemohli ovplyvniť. S takýmto postupom nemožno súhlasiť a je potrebné mu zamedziť do budúcnosti, nakoľko úlohou úradu je práve podľa výsledkov vykonaných opatrení SPODaSK určiť mieru ohrozenia.

- [REDACTED]
1. Z poslednej spisovej dokumentácie²⁹ vyplýva, že úradu bola [REDACTED] doručená žiadosť o vypracovanie správ z Obvodného oddelenia Policajného zboru v [REDACTED] Z Okresnej prokuratúry [REDACTED] doručená žiadosť o súčinnosť³⁰.
 2. Dňa [REDACTED] požiadal úrad o vypracovanie správ základnú školu, ktorú [REDACTED] navštevujú, ich pediatra a obec. Zo získaných informácií úrad dňa [REDACTED] určil mieru ohrozenia³¹.
 3. Úradom boli [REDACTED] zhodne ako v ostatných spisových dokumentáciách vypracované tri úradne záznamy³². K zhodnoteniu pristúpil úrad dňa [REDACTED] a určil mieru ohrozenia ako „nízku mieru ohrozenia“. V zhodnotení absentuje informácia o tom, či skutočnosti, ktoré úrad uvádza pochádzajú aj od [REDACTED]. V úradnom zázname³³ sa uvádza: „[REDACTED] sa v uvedený deň v domácnosti nenachádzal, bol v práci.“ Úrad sa s [REDACTED] v dozorovanom období nestretol/neskontaktoval, [REDACTED] v domácnosti ani dňa [REDACTED]. Napriek uvedenému úrad v odôvodnení určenej miery ohrozenia pre oblasť komunikácie a vzťahov konštatuje: „vzťahy a komunikácia medzi [REDACTED] sú na dobrej úrovni.“
 4. V oblasti starostlivosti rodičov o dieťa v otázke zhodnotenia rodičovských kapacít a posudzovaní možností rodičov riešiť situáciu dieťaťa úrad napísal: „[REDACTED] sú schopní danú situáciu riešiť samostatne, majú dostatočne [REDACTED] [REDACTED]. Toto vyjadrenie má zásadné nedostatky v tom, že úrad nezistoval rodičovské zručnosti a kompetencie [REDACTED], posudzoval ich len [REDACTED]. Taktiež škola v správe zo dňa [REDACTED] uvádza: „mnohokrát sú s ním vedené osobné pohovory vo vzťahu učiteľ-žiak, [REDACTED], aby došlo k náprave a neopakovalo sa tak jeho nevhodné správanie“. Toto vyjadrenie školy nepodporuje schopnosť [REDACTED] pozitívne ovplyvňovať a riešiť nevhodné správanie [REDACTED] v škole.

²⁹ Číslo spisu v IS DMS: [REDACTED]

³⁰ Úradný záznam [REDACTED] s názvom: „Signalizovanie poznatku a žiadosť o súčinnosť“;

³¹ Úradný záznam [REDACTED] s názvom: „Zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny a určenie miery ohrozenia dieťaťa“;

[REDACTED], záznam [REDACTED] s názvom: „Záznam z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí, záznam zo šetrenia v prirodzenom prostredí“;

³³ Úradný záznam [REDACTED] s názvom: „Záznam z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí“;

5. Taktiež vyjadrenie úradu k vplyvu širšieho prostredia na dieťa a jeho rodinu: „dobré susedské vzťahy“, nemá podporu v záznamoch vytvorených úradom v dozorovanom období a ani skutočnosti oznámené obcou v správe³⁴ nezmieňujú dobré susedské vzťahy.
6. Obdobne ako v troch predchádzajúcich prípadoch aj v tomto, úrad odôvodňuje stanovenú mieru ohrozenia u [REDAKOVANÉ] nejasne, keď v zázname zo dňa [REDAKOVANÉ] uvádza: „[REDAKOVANÉ] bolo oznámené, že na základe vykonaného sociálneho zisťovania, správ od detského lekára, školy a obce bola stanovená miera ohrozenia nízka miera ohrozenia“ a zároveň odôvodnenie rozširuje o vyjadrenie „z dôvodu ohrozeného morálneho vývinu v dôsledku spáchaného prečinu výtržníctva.“ V odôvodnení miery ohrozenia úrad používa dôvod pre vykonanie zhodnotenia za dôvod stanovenia miery ohrozenia.

Z poskytnutých spisových dokumentácii úradu vyplynulo, že úrad vo všetkých spisových dokumentáciách³⁵ vykonal prvotné zhodnotenie, ktoré označuje slovom „predbežné“ čo v spisoch nijak neodôvodnil. Rovnako bez bližšieho zdôvodnenia úrad uvádza, že nebude vykonávať komplexné zhodnotenie. ISV úradu zdôrazňuje, že povinnosť zhodnotiť situáciu dieťaťa a rodiny a určiť mieru ohrozenia (bez rozdelenia na predbežnú a komplexnú) ukladá dozorovanému subjektu zákon č. 305/2005 Z. z.

Určená miera ohrozenia dieťaťa bola úradom stanovená výhradne z dôvodu, pre ktorý úrad pristúpil k zhodnoteniu a nie zo zistení, ktoré úrad vykonal a následne vyhodnotil. Obdobne úrad odôvodňoval určenú mieru ohrozenia dieťaťa a rodiny vo všetkých spisových dokumentáciách, kde ISV vykonala dozor. ISV poukazuje aj na chýbajúci opis (odôvodnenie) určenia miery ohrozenia dieťaťa, z ktorého by bolo zrejmé, aké informácie boli úradom vyhodnocované, akými úvahami sa zaoberal pri určovaní miery ohrozenia dieťaťa a ako ich vzhľadom na svoje zistenia vyhodnotil v samotnom zhodnotení. Samotná skutočnosť, na základe ktorej úrad vykonáva opatrenia SPODaSK pre dieťa a rodinu nemôže byť odôvodnením určenia miery ohrozenia. Práve výsledok, vyhodnotenie vykonaných opatrení SPODaSK jednotlivo ako aj vo vzájomnej súvislosti a nakoniec ich objektivizácia, je podstatou určenia miery ohrozenia dieťaťa. Ďalším nedostatkom úradu v procese zhodnotenia je chýbajúca objektivita a dôveryhodnosť informácií. Úrad si neoveroval/ neobjektivoval informácie, ktoré prvotne získal a tieto informácie v zhodnotení použil, bez možnosti ich zisťovania/preverovania v školskom zariadení, u poskytovateľa všeobecnej ambulantnej starostlivosti, alebo u inej osoby, ktorá má s dieťaťom blízky vzťah. Dozorovaným subjektom neboli tieto skutočnosti spôsobom uvedeným vyššie preverované, a ako také ich následne ani nezahrnul do zhodnotenia. Iba v jednej spisovej dokumentácii³⁶ úrad získané informácie overoval a objektivizoval.

Vyššie popísané nedostatky dozorovaného subjektu pri zhodnotení situácie dieťaťa a určení miery ohrozenia dieťaťa poukazujú iba na formálne poňatie realizácie povinností dozorovaného subjektu a kvalitatívny nesúlad s povinnosťou podľa zákona č. 305/2005 Z. z. v oblasti zhodnotenia situácie dieťaťa a rodiny, posúdenia možnosti rodičov riešiť situáciu dieťaťa na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa a určenia miery ohrozenia samotného dieťaťa. ISV

³⁴ Úradný záznam [REDAKOVANÉ] s názvom: „Úradný záznam z telefonického rozhovoru“;

³⁵ Číslo spisu v IS DMS: [REDAKOVANÉ]

³⁶ Číslo spisu v IS DMS: [REDAKOVANÉ]

upriamuje pozornosť úradu na skutočnosť, že zhodnotenie má byť komplexnou, dynamickou aktivitou, ktorá pozostáva zo systematického a cieleného získavania informácií a ich vyhodnocovania v rôznych situáciách. Náročnosť zhodnotenia situácie dieťaťa a rodiny je daná najmä tým, že od jej výsledkov sa nutne odvíja ďalší postup úradu pri výkone opatrení SPODaSK. Úrad nemôže v procese zhodnotenia len javy popisovať, preberať vyjadrenia rodičov a v konečnom dôsledku intuitívnym odhadom určovať mieru ohrozenia dieťaťa a rodiny.

ZÁVER

Na základe zistených nedostatkov bol vypracovaný protokol o výsledku dozoru.

V Košiciach dňa 12. 03. 2024

Za Inšpekciu v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]